

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT
Utenriksministeren

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité
Stortinget
0026 Oslo

Oslo, 8. desember 2016

Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité anmodet i brev av 18. oktober 2016 om en kopi av Utenriksdepartementets sentrale kontrollenhets rapport fra gjennomgangen av tildelingen av tilskuddsmidler til *International Law and Policy Institute* (ILPI) i 2011.

Rapporten fra Utenriksdepartementets sentrale kontrollenhet følger vedlagt. Konklusjonene i rapporten er kontrolldirektørens egne konklusjoner etter den gjennomgangen Sentral kontrollenhet har foretatt.

Sentral kontrollenhet har ansvar for å behandle saker vedrørende brudd på gjeldende regelverk. Dette omfatter bl.a. saker der det er mistanke om økonomiske misligheter. Enheten har også en tilsynsfunksjon.

Sentral kontrollenhet har ikke gjort funn som gir grunnlag for å tro at det er begått straffbare handlinger. Det fremkommer heller ikke i rapporten informasjon som tyder på forskjellsbehandling eller inhabilitet i saksbehandlings- og beslutningsprosessen.

Rapporten fra Sentral kontrollenhet påpeker imidlertid flere tilfeller av avvik fra gjeldende internt regelverk og interne rutiner på det aktuelle tidspunktet, samt mangelfull dokumentasjon på hvilke vurderinger som ble gjort. De budsjettmessige sidene var ikke tilstrekkelig utredet da vedtak om tilskudd ble fattet. Tilskuddsmottaker skulle som kommersiell aktør ha vært utelukket i henhold til det gjeldende ordningsregelverket på det tidspunkt for tilskuddsordning. Tilskuddet viste seg også å være i strid med forutsetningen i ordningsregelverket og budsjettproposisjonene om at tilskudd skulle være i samsvar med OECDs kriterier for offisiell utviklingshjelp. Det synes å ha vært avvik fra gjeldende krav hva gjelder kontroll av den økonomiske rapporteringen. Det mangler etterprøvbare vurderinger av om avtalen var å anse som et ensidig tilskudd eller en gjensidig bebyrdende avtale som omfattes av anskaffelsesregelverket. Forholdet til EØS-reglene om statsstøtte, herunder om

notifikasjon til EFTAs overvåkningsorgan (ESA), synes ikke å ha blitt vurdert før tildeling av tilskuddet.

Etterlevelse av gjeldende internt regelverk og rutiner er avgjørende for en god tilskuddsforvaltning, og jeg tar de funn som er avdekket av Sentral kontrollenhet alvorlig. I lys av det som er fremkommet i rapporten er det nå naturlig å foreta en bredere gjennomgang av departementets samarbeid med ILPI fra oppstart i 2009 frem til i dag. I tillegg er det satt i gang et arbeid med stikkprøvegjennomgang av tilskudd til andre kommersielle aktører.

Utenriksdepartementet har de siste årene gitt prioritet til arbeidet med å styrke tilskuddsforvaltningen. I 2014 ble det opprettet en egen fagseksjon for tilskuddsforvaltning, og det ble rekruttert ekspertise på statsstøtte. Videre er det lagt stor vekt på å redusere antall tilskuddsavtaler med sikte på økt effektivitet og bedre resultater i bistanden, fra omlag 7000 avtaler i 2013 til ca. 4000 ved utgangen av 2016.

Det er også iverksatt nye tiltak for å sikre at Utenriksdepartementets forvaltning av tilskudd er i tråd med tilskuddsregelverket og regelverket for offentlige anskaffelser. Utenriksdepartementet har innledet en dialog med ESA om statsstøttereglene for å sikre at vår forståelse og anvendelse av regelverket er riktig. Denne høsten er det også innført begrensninger på bruken av konsulenter i departementet.

Rapporten fra Sentral kontrollenhet vil være nyttig for departementet i det videre arbeidet med rutiner og forbedringer i tilskuddsforvaltningen.

Med vennlig hilsen

Børge Brende